

NIEUWSBRIEF

van de Historische Vereniging
Zuidoost-Drenthe

L.S.,

Het is ons een genoegen U dit eerste nummer te kunnen aanbieden van de Nieuwsbrief van de Historische Vereniging Zuidoost-Drenthe. De afwerking en de lay-out zijn nog niet professioneel, maar dat zal in de loop van het jaar wel beter worden!

Het is even stil geweest na de oprichting, maar het toen gevormde bestuur heeft niet stil gezeten: de functies zijn verdeeld en een programma voor de komende periode is opgesteld. En een van de eerste zaken, die onze aandacht dient te hebben is het verstevigen van de onderlinge band, het uitbouwen van activiteiten, gericht op de historie van Zuidoost-Drenthe en toename van het ledental. Hoe meer leden, hoe meer mogelijkheden!

Op de eerste vergadering werd al duidelijk, dat we ons voorlopig maar moesten beperken tot het organiseren van een aantal avonden waarop leden van onze vereniging (of anderen) een lezing zouden kunnen houden over een aspect van de geschiedenis van Emmen, c.q. Zuidoost-Drenthe. We hebben een van de bestuursleden bereid gevonden om op de eerstvolgende bijeenkomst iets te vertellen over zijn studie van oude veldnamen. Over de plaats en de tijd leest U elders in onze Nieuwsbrief.

Redactie:
G. Katoen,
Ruinerbrink 37,
7812 RA EMMEN.
Tel.: 05910-13779

Maart, 1992
1e jaargang, nummer 1

We hopen, dat deze Nieuwsbrief als contactblad voor de leden, in een behoefte voorziet en stimulerend zal werken.

Verder treft U in deze Nieuwsbrief een ledenlijst aan, op basis van de gegevens, die wij als redactie thans hebben. Het is mogelijk, dat de lijst niet compleet is.

Zoals toegezegd zenden wij deze Nieuwsbrief, waarin een korte samenvatting is opgenomen van onze oprichtingsvergadering, toe aan allen die 7 februari j.l. aanwezig waren in het Nationaal Veenpark. Mogelijk dat iemand die toen wèl aanwezig was maar nog wat aarzelde, zich na lezing alsnog opgeeft. Het adres van de secretaris, alsmede de overige namen van de bestuursleden, vindt U eveneens in deze Nieuwsbrief.

DE OPRICHTINGSVERGADERING

Hier volgt een korte samenvatting van de bijeenkomst, die we op 7 februari 1992 gehad hebben in het Nationaal Veenpark:

Na opening en welkom wordt een voorlopig bestuur gevormd, dat de vereniging op de rails zal zetten. De volgende heren geven zich hiervoor op:

A. J. Bakker, J. Bakker, P. Dokter, H. de Jong, G. Katoen en G. de Leeuw. Dit bestuur zal zich op korte termijn bezig gaan houden met het verdelen van de functies

en het opstellen van een reglement en statuten.

De ideeën, waarover gediscussieerd wordt zijn o.a.:

- het oprichten van werkgroepen, die zich bezig gaan houden met bepaalde facetten van de Emmer historie;
- het opnemen van vraaggesprekken (oral history) met ouderen, die iets over hun jeugd kunnen vertellen;
- vastleggen (d.m.v. foto/dia) van "monumenten" in Zuidoost-Drenthe;
- verzamelen van artikelen bestemd voor publikatie;
- organiseren van lezingen, excursies, symposia;
- afbakenen werkzaamheden met andere instellingen.

De contributie wordt voor 1992 vastgesteld op f 25,—. De volgende leden uit een gezin betalen f 10,—.

Er zal geprobeerd worden om een (start-)subsidie aan te vragen.

Besloten wordt om in het begin niet te veel hooi op de vork te nemen, maar eerst veel aandacht te schenken aan het werven van nieuwe leden.

Verder wordt besloten om in april een tweede avond te organiseren, waarop iemand gevraagd zal worden een lezing te houden.

Na de pauze krijgt Gerard Katoen gelegenheid om aan de hand van de film "The advantages of lagging behind" iets over lokaal historisch onderzoek te vertellen. De leiding van de avond was in handen van Ger de Leeuw, bijgestaan door Gerard Katoen.

OVER DE NAAM VAN DE VERENIGING

Eén punt uit het verslag dient nog te worden genoemd en dat is de naamgeving.

Omdat er in het begin een link werd gelegd met de voormalige Stichting Oudheidkamer De Hondsrug, lag het voor de hand om die naam over te nemen. Het was immers de bedoeling om deze stichting nieuw leven in te blazen na de ontruiming van de oudheidkamer.

Maar het bestuur van de Oudheidkamer liet weten, dat men niet opnieuw wilde starten en alleen de liquidatie tot een goed eind wens- te te brengen. Daarna zouden de financiële middelen ook uitgeput zijn.

Dat is de reden, dat we toch maar naar een andere naam op zoek zijn gegaan en bovendien is in Emmen nauwelijks sprake van een Hondsrug, terwijl onderzoek louter in de Gemeente Emmen wellicht ook de nodige beperkingen met zich mee zou brengen. Een en ander heeft er in geresulteerd heeft, dat de naam Hondsrug is ingewisseld voor Zuidoost-Drenthe, waarbij we uiteraard niet op het terrein van een collega-instelling in deze regio willen opereren. Wel kunnen we gezamenlijk nogeens iets ondernemen!

Historische Vereniging
Zuidoost Drenthe

Een nieuwe vereniging vraagt om een "herkenningssteken". We zijn ons medelid, mej. R. van Wijk zeer erkentelijk, die op zo korte termijn een lijnenspel op papier heeft gezet, met onze naam er in gevlochten in een naar onze mening "historisch verantwoorde letter". Het wordt hier wel wat erg klein weergegeven, maar bij een volgende Nieuwsbrief zullen we dit logo op "ware grootte" afbeelden.

NIEUWS VAN DE PENNINGMEESTER

De Heer Bakker, onze penningmeester, heeft inmiddels een bankrekening geopend bij de RABO-bank te Emmen. Het nummer is 1044 68 815, ten name van de HISTORISCHE VERENIGING ZUIDOOST-DRENTHE. Het zou erg plezierig zijn als U spontaan f 25,— zou willen overmaken als

contributie voor 1992. Dat bespaart uiteraard veel kosten en daar zijn we, vooral bij de start van de vereniging, erg bij gebaat.

Het gironummer van de bank is: 816267. U weet het: meerdere leden van een gezin betalen "slechts" f 10,—.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

Op 21 februari j.l. vond een bestuurs-"verkiezing" plaats. Tot voorzitter werd benoemd J. Bakker, tot secretaris G. Katoen en tot penningmeester A. J. Bakker. De andere (overal inzetbare) leden van het bestuur zijn P. Dokter en H. de Jong. Tot adviseur werd G. de Leeuw benoemd, die zich, samen met P. Dokter speciaal zal belasten met publikaties. Hun adressen vindt U in de ledenlijst.

Wellicht mist U op deze lijst Emmenaren, die zeker toch lid behoren te zijn! Als nu iedereen een lid werft, zitten we op korte termijn over de honderd!

PUBLIKATIES

Naast het regelmatig laten verschijnen van Nieuwsbrieven, wordt al gewerkt aan het samenstellen van onze eerste almanak. De redactie houdt zich aanbevolen voor een naam voor deze serie, want "Zuid-oost-Drentse Almanak" is voor een op te zetten historische reeks toch wel een wat al te gewone naam.

Men zou kunnen denken aan Pancratius-almanak, genoemd naar de St. Pancratius, de patroon van de kerk te Emmen, of eenvoudig: Emmer Almanak.

Ongetwijfeld hebben onze leden schitterende en zeker betere ideeën!

Op dit ogenblik zijn er al enkele artikelen persklaar, maar we zijn op zoek naar meer korte bijdragen. De artikelen moeten ongeveer 10 pagina's tekst beslaan, formaat A-4, met daarnaast een aantal foto's, tekeningen enz.

De redactie houdt zich aanbevolen.

HISTORISCHE BIJDRAGE

De kerk te Emmen vindt haar oorsprong in de achtste eeuw. Dat is de tijd van de bekende Karel de Grote.

De uit Duitsland verdreven zending Willehad was in Drenthe in die periode (779) werkzaam.

De eerste (houten) kerk in Emmen werd omstreeks 800 gebouwd, op de plaats waar nu de N.H. Kerk staat. Zo'n 400 jaar lang hebben hier steeds opeenvolgende houten kerkes gestaan. De huidige toren, met zijn onderbouw van gespleten grote zwerfkeien, dateert uit p.m. 1200. Zoals bijna in alle middeleeuwse Drentse kerken, heeft waarschijnlijk ook hier een doopvont gestaan, gehouwen uit Bentheimer zandsteen.

Naar aanleiding van de Reformatie (eind 16e, begin 17e eeuw) zijn de vonten en andere aan de rooms-katholieke eredienst herinnerende attributen verwijderd en vonten werden daarna weleens gebruikt als bloembak in de tuin of drinkbak voor het vee.

In de tachtiger jaren van de vorige eeuw had Jhr.H. van Holthe tot Echten een doopvont in de tuin staan, waarvan vermoed werd dat deze afkomstig zou zijn uit de kerk te Dalen, Sleen of Emmen. Nader onderzoek heeft aangetoond, dat de doopvont toch hoogstwaarschijnlijk uit Emmen afkomstig moet zijn.

Het museum in Assen oefende druk uit om de vont in de collectie te kunnen opnemen en dat is, ondanks tegenstribbelen van de echtgenote van de jonkheer, uiteindelijk, in 1896, gelukt. Beurtschipper Dijkstra heeft de stenen doopvont naar Assen vervoerd voor het bedrag van f 1,75 en dat is bepaald weinig voor een "gevaarte" van misschien wel een 800 kilo!

De kuip is versierd met slingers (wijnranken), die kenmerkend zijn voor de 12e, 13e eeuw. De voet is nogal beschadigd; op de vier hoekpunten zijn leeuwen gebeeldhouwd, die de kuip als het ware

ondersteunen, maar de koppen zijn er niet meer. Wel de poten en de staart. Hoe de koppen er ongeveer uitgezien moeten hebben is te zien aan de vont van Sleen, die ongetwijfeld in hetzelfde middeleeuwse atelier is gemaakt. Oorspronkelijk zat er een metalen binnenbak in de kuip, omdat (doop-)water snel verdwijnt in het poreuze gesteente. Dankzij het feit, dat de burgerij en daarna het Drents Museum zich over de vont heeft ontfermd, is dit bijna 800 jaar oude object bewaard gebleven!

Ger de Leeuw

LEZING P. DOKTER

Ons bestuurslid P. Dokter, zal op vrijdag 17 april a.s. een lezing houden voor de vereniging. Hij zal het hebben over oude veldnamen in de Gemeente Emmen en de conclusies, die men daaruit kan afleiden. Deze vergadering zal worden gehouden in de Openbare Bibliotheek, Noorderplein 101, te Emmen.

Introducé's zijn van harte welkom!
Aanvang 20.00 uur.
Tot ziens!

De doopvont uit Emmen

LEDENLIJST HISTORISCHE VERENIGING ZUIDOOST-DRENTHE, GEVESTIGD TE EMMEN

NAAM	ADRES	POSTCODE	WOONPLAATS
W. Alferink	Boskamp 3	7822 AG	EMMEN
St. Archeologie en Monument	Anderenseweg 3	9463 TL	EEXT
A. J. Bakker	Wolverlei 6	7815 PV	EMMEN
J. Bakker	Hesselterbrink 177		EMMEN
J. Beugels	Meerstraat 18	7815 XG	EMMEN
K. Bouma	Borgerbrink 36	7812 ND	EMMEN
J. J. Brands	Herenstreek 11		NW DORDRECHT
Mw drs. H. Diepenheim	Ln v h Kwekebos 405	7823 XK	EMMEN
Mw. W. F. C. Dirks	Ruinerbrink 248	7812 RP	EMMEN
P. Dokter	Lienackers 21	7824 PS	EMMEN
J. Ebbinge	Hoofdkanaal WZ 71	7881 AD	EMMER COMPASCUUM
T. H. Engelsman	Aelderstraat 60	7854 RS	AALDEN
E. Ensing	Dosterdstraat 37	7894 CR	ZWARTEMEER
Mw. C. G. M. Gerdes	Houtweg 150-151	7823 PH	EMMEN
Fan. D. M. de Graaf	Laadweg 47	7825 VB	EMMEN
W. Joling	Roswinkelerstr. 58	7895 AM	ROSWINKEL
H. de Jong	Wekingeslag 94	7824 JR	EMMEN
G. Katoen	Ruinerbrink 37	7812 RA	EMMEN
G. Katoen	Valtherweg 124	7815 HZ	EMMEN
K. Kiers	Arve 9	7824 RJ	EMMEN
A. van Klinken	Kerspellaan 133	7824 JD	EMMEN
W. van Klinken	Heindijk 247	3079 PM	ROTTERDAM
E. W. Knol	J. v. d. Veenstraat 18	7815 VJ	EMMEN
F. R. Koning	Rolderbrink 394	7812 PR	EMMEN
A. Kort	Mr. J. v. Lierstraat 27	7815 NE	EMMEN
P. M. Kraan	De Hietbrink 46	7824 XT	EMMEN
L. Kuilder	Ln. v. d. Eekharst 477	7823 AL	EMMEN
W. Kuilder	Ln. v. d. Marel 260	7823 CG	EMMEN
G. de Leeuw	De Woerd 71	7824 RB	EMMEN
Mw. G. T. de Leeuw- Roodhardt	De Woerd 71	7824 RB	EMMEN
H. H. Lübberts	De Banken 16	7894 DD	ZWARTEMEER
Mw. J. C. Muter-Fransen	Groeneweg 1	7826 TE	EMMEN
P. Naber	Sierduif 32	7827 NJ	EMMEN
J. A. Nijman	Hietbrink 73	7824 XM	EMMEN
W. Nijman-Huiskes	Hietbrink 73	7824 XM	EMMEN
Jan van Peer b. v.	Hoofdstraat 123	7811 EK	EMMEN
J. Posthuma	Heemingeslag 28	7824 HG	EMMEN
J. W. Prakken	Allée 21	7811 GM	EMMEN
L. Rabbers	Vaart NZ 121	7833 HG	NIEUW AMSTERDAM
W. ter Stege	Ln v. d. Iemenhees 506	7823 JW	EMMEN
H. M. Visscher	de Woerd 41	7824 RB	EMMEN
W. Visscher	Zijtak OZ 7	7833 AC	NIEUW AMSTERDAM
H. Weerink	Oranjekanaal ZZ 30	7825 TL	EMMEN
Mw. T. van Wieren- Bosklopper	Van Schaikweg 46	7811 XK	EMMEN
A. N. Witter	Veldlaan 179	7824 VE	EMMEN
R. van der Wijk	Lienackers 21	7824 PS	EMMEN

Sleen

De uitgave van de Nieuwsbrief is
mogelijk gemaakt door
het Nationaal Veenpark.
Onze hartelijke dank daarvoor!

